

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

**Г-ЖА ГЕРГАНА ЖУЛЕВА –
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА ПРОГРАМА
„ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ”**

**И УЧАСТНИЦИТЕ
В МЕЖДУНАРОДНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ
„ЗАСТЪПНИЧЕСТВО ЗА ДОСТЪПА
ДО ИНФОРМАЦИЯ –
ПОСТИЖЕНИЯ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА”**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЖУЛЕВА,

УВАЖАЕМИ УЧАСТНИЦИ В КОНФЕРЕНЦИЯТА,

Когато преди 15 години членовете на екипа на Програма „Достъп до информация” с много ентузиазъм започнаха да работят за приемането на Закона за достъп до обществена информация в България и за прилагането му от държавните и общинските власти, а и от другите задължени органи, вероятно не са предполагали с колко голям отпор ще се сблъскат от страна на чиновниците в администрацията. Тези чиновници, които с десетилетия са живели с убеждението, че нищо не дължат на гражданите и могат да се отнасят с тях надменно и пренебрежително, защото властта е в техни ръце. Чиновници, които са забравили, че получават заплата от данъците на същите тези граждани.

Застъпничеството за достъпа до информация премина през няколко етапа за тези години и нашите домакини, които днес всъщност честват своя рожден ден, могат най-добре да ви разкажат какво се случи през това време. Аз обаче, като външен наблюдател, а и като бивш председател на Върховния административен съд, който разглежда като последна инстанция делата за достъп до информация, ще си позволя да ви кажа каква трансформация претърпя администрацията в страната. В началото

ръководителите на институциите просто не отговаряха на заявленията за достъп до информация, напълно убедени, че това, което правят, си е тяхна работа и не може никакви си граждани и никакви си неправителствени организации да настояват за прозрачност в действията им. После, след като съдът натрупа богата практика по отношение на задължението да се отговаря на исканията за достъп, началниците на държавни и общински органи започнаха да отговарят предимно с откази. Отново чрез воденето на съдебни дела, екипът на Програма „Достъп до информация“ успя да стресне част от най-упоритите противници на публичността и да ги убеди, че гражданите имат право на информация за това как работят институциите, които съществуват благодарение на данъците на хората. Пак чрез съдебната практика бяха очертани много ясно кръгът на задължените субекти по Закона за достъп до обществена информация и обхватът на тази информация.

Знаете ли какво се случва днес, когато някой ръководител на институция получи заявление за достъп до обществена информация? Част от тях се притесняват сериозно, не им се иска да отговарят, но все пак, понякога скърцайки със зъби, разглеждат питането и изпращат отговора в срок. Другата част от ръководителите са тези, които се надявам да стават все повече – те приемат за напълно логично и справедливо законовото задължение да работят публично и не чакат да получат заявление за достъп, а активно публикуват обществената информация, свързана с дейността им.

Този прогрес в мисленето на българския чиновник стана до голяма степен благодарение на домакините на тази конференция. Техният по-голям успех обаче е друг. С действията си като застъпници на достъпа до информация, те дадоха увереност на българските граждани да търсят и да се борят активно за защитата на правото си да получават обществена информация. Всъщност, в областта на достъпа до информация те подкрепиха много успешно изграждането на истинско гражданско общество в демократична България.

Много нови победи в застъпничеството за достъпа до информация пожелавам на членовете на екипа на Програма „Достъп до информация“, които съвсем искрено наричам свои приятели и партньори в отстояването на човешките права! На участниците в конференцията желая ползотворна работа!

КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ –
ОМБУДСМАН
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ